

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 560/2017
11.07.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика у стицају са кривичним делом насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Радомира Павловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Мајданпеку К 544/13 од 22.08.2016. године и Вишег суда у Неготину Кж1 25/2017 од 06.03.2017. године, у седници већа одржаној 11.07.2017. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Вишег суда у Неготину Кж1 25/2017 од 06.03.2017. године у погледу одлуке о казни, тако што Врховни касациони суд окривљеном АА за извршено кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, **УТВРЂУЈЕ** казну затвора у трајању од три месеца и због извршеног кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, **УТВРЂУЈЕ** казну затвора у трајању од шест месеци, те га применом одредаба члана 4, 42, 45. став 5, 54. и 60. Кривичног законика **ОСУЂУЈЕ** на јединствену казну затвора у трајању од осам месеци, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора, при чему се истовремено **одређује** да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко шест часова, или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мајданпеку К 544/13 од 22.08.2016. године окривљени АА оглашен је кривим због извршеног кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика за које му је суд утврдио казну затвора у трајању од три месеца и због извршеног кривичног насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика за које му је

суд утврдио казну затвора у трајању од 10 месеци те му је изрекао условну осуду тако што му је утврдио јединствену казну затвора у трајању од једне године која се неће извршити уколико окривљени у року проверавања од две године, по правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан да суду накнади трошкове кривичног поступка и паушала, као у изреци пресуде док је оштећени ББ ради остварења имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Неготину Кж1 25/2017 од 06.03.2017. године усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Неготину, преиначена је пресуда Основног суда у Мајданпеку К 544/13 од 22.08.2016. године, у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је тај суд окривљеном АА за извршено кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ утврдио казну затвора у трајању од три месеца, те му је за извршено кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ утврдио казну затвора у трајању од шест месеци и осудио га на јединствену казну затвора у трајању од осам месеци, док је жалба окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, на основу члана 482. и члана 483. став 1. и 3. ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Радомир Павловић поднео је захтев за заштиту законитости због повреде закона, одредбе члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП; одредбе члана 439. тачка 1) и тачка 3) ЗКП, све у вези са одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев те да утврди да је побијаним пресудама повређен закон на штету овог окривљеног те да обе пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на одлучивање или да их преиначи тако што ће „ослободити од одговорности окривљеног АА и одбити оптужбу“.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, након достављања примерка захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног, одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудом против које је захтев поднет, те је по оцени навода и предлога у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Радомира Павловића, је основан.

Основано се у захтеву браниоца окривљеног АА истиче да је правноснажном пресудом Вишег суда у Неготину Кж1 25/17 од 06.03.2017. године повређен закон на штету окривљеног, с`обзиром на то да је другостепени суд, преиначењем првостепене пресуде Основног суда у Мајданпеку К 544/13 од 22.08.2016. године у делу одлуке о казни и начина њеног извршења, те осудом окривљеног АА на ефективну јединствену казну затвора у трајању од осам месеци, прекорачио предлог из жалбе Основног јавног тужиоца у Неготину Кт 505/12 од 06.01.2017. године и на тај начин прекорачио забрану преиначења на штету окривљеног, односно повредио одредбу члана 453. ЗКП.

Наиме, другостепени суд се приликом доношења одлуке морао кретати у границама означеног жалбеног предлога јавног тужиоца, у коме је јасно одређен правац и обим побијања одлуке о казни у односу на окривљеног АА и том приликом је Вишем суду у Неготину предложено да првостепену пресуду преиначи тако што ће окривљеног АА након утврђивања појединачних казни затвора осудити на јединствену казну затвора у трајању од осам месеци коју ће издржавати у просторијама у којима станује применом електронског надзора.

Одредбом члана 453. ЗКП прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Имајући у виду да је окривљеном АА првостепеном пресудом Основног суда у Мајданпеку К 544/13 од 22.08.2016. године, пошто су му претходно утврђене појединачне казне затвора, изречена условна осуда тако што му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од једне године која се неће извршити уколико окривљени у року проверавања, од две године, по правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело, те да је јавни тужилац у изјављеној жалби ставио јасно одређен предлог да другостепени суд, након утврђења појединачних казни затвора за појединачна кривична дела, окривљеног осуди на јединствену казну затвора у трајању од осам месеци коју ће издржавати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора, дакле да је изричито предложио да се окривљеном изрекне казна затвора која ће се извршити у просторијама у којима окривљени станује, а не изрицање ефективне казне затвора, то другостепени суд, по оцени Врховног касационог суда, није био овлашћен да прекорачењем жалбених оквира из жалбе јавног тужиоца, измени одлуку о казни на штету окривљеног у делу који се том жалбом не побија, већ се има сматрати да у том делу постоји само жалба у корист окривљеног.

Жалба Основног јавног тужиоца у Мајданпеку је јасно определила правац и обим побијања првостепене пресуде тако да су то границе у којима је другостепени суд морао испитивати првостепену пресуду на штету окривљеног, те да је евентуално и преиначи.

Одредбом члана 451. став 1. ЗКП је прописано да другостепени суд испитује пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања. Дакле, другостепени суд побијану пресуду испитује само у границама које су дате у жалби: по законским основима које је жалилац означио, у делу - деловима пресуде на које је указано жалбом, а што се тиче правца побијања пресуде значи да другостепени суд исту испитује у складу са израженим интересом жалиоца који је у корист или на штету окривљеног.

Прекорачењем жалбених оквира из жалбе јавног тужиоца, односно доношењем одлуке којом се окривљени АА осуђује на ефективну казну затвора у трајању од осам месеци, Виши суд у Неготину је својом пресудом Кж1 25/17 од 06.03.2017. године повредио начело забране преиначења на горе (*reformatio in peius*), прописано одредбом члана 453. ЗКП, а на који начин је учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП

с`обзиром на то да другостепени суд може донети одлуку на штету окривљеног само у оквиру правца и обима побијања истакнутог у изјављеној жалби.

У конкретном случају, жалба јавног тужиоца због одлуке о кривичној санкцији, која је од стране другостепеног суда оцењена као основана, имала је изричит предлог и ишла је у правцу одређивања казне затвора, уместо изречене условне осуде, али свакако применом одредбе члана 45. став 5. КЗ, тако да је другостепени суд могао да одлучи на штету окривљеног само у границама одређеним одредбом члана 45. став 5. КЗ, те осудом окривљеног на ефективну казну затвора другостепени суд донео одлуку супротно забрани прописаној одредбом члана 453. ЗКП.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је усвајајући као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, с`обзиром на то да је побијаном пресудом Вишег суда у Неготину Кж1 25/17 од 06.03.2017. године учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП у вези са одредбом члана 451. и 453. ЗКП, ове повреде отклонио и побијану пресуду преиначио као у изерци пресуде, налазећи да је овако одмерена казна адекватна утврђеним олакшавајућим и отежавајућим околностима у редовном кривичном поступку, те да је нужна и истовремено довољна да се њоме оствари сврха кажњавања.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, применом одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Олгица Козлов, с.р.

Председник већа-судија,
Зоран Таталовић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић